

SUOMENKIELISEN OPETUKSEN TULOSYKSIKKÖ

OSAVUOSIKATSAUS 1 TILANTEESSA 30.4.2021

Sivistys ja hyvinvointi

Vuonna 2020 alkanut koronapandemian aiheuttama poikkeustilanne vaikuttaa jonkin verran suomenkielisen opetuksen tulostavoitteiden toteutumiseen. Osa tavoitteista tullaan saavuttamaan, mutta tilannetta voidaan paremmin arvioida seuraavissa osavuosikatsauksissa.

Oppimistuloksien arviointi pyritään toteuttaa Karvin toteutuksella myöhemmin vuoden 2021 aikana. Tämä on kiinni pandemian ja rajoitusten tilanteen kehittymisestä.

Espoo on kansainvälisten päiväkotien ja koulujen edelläkävijä. Espoo International Schoolin oppilaspaikkojen ensimmäisen lukuvuoden oppilaspaikkojen täyttöaste laski viime vuodesta eikä Kivimiehen koulun ensimmäistä vuosiluokkaa perusteta lukuvuodelle 2021-2022. Suomenkielinen opetus toteuttaa osaltaan sivistystoimen yhteistä kansainvälisyysohjelmaa. Perusopetuksen osalta lukuvuosisuunnitelman osana koulut laativat kansainvälisen toimintansa suunnitelmansa.

Perusopetuksessa on meneillään useita hankkeita ja rahoituksia. Merkittävämpiä näistä on tasa-arvon edistämiseen ja Covid'n aiheuttamien oppimisvajeen korjaamiseen saadut valtionavustukset. Tasa-arvohanke rahaa vuodelle 2021 on käytettävissä (6.5.2021 tilanne) n. 960 000 € ja Covid-valtionavustusta n. 1,5 miljoonaa euroa. Pienemmistä hankkeista esimerkinomaisesti mainitaan sairaalaopetuksen kehittämiseen yhdessä ruotsinkielisen opetustoimen kanssa saatu valtionavustus 296 000 €, jossa omavastuu on 20%. Tämän avustuksen jakautuminen kahden eri opetustoimen välillä on vielä kesken. Edelleen perusopetuksen kehittämiseen on myönnetty valtionavustusta 280 000 € "Oppimisen ja koulunkäynnin tuen sekä inklusion kehittäminen esi- ja perusopetuksessa 2021-2022"-hanketta varten. Hankkeessa on omavastuun osuus 70 000 € eli koko hankebudjetti on 350 000 €.

Valtuustokauden tavoitteena on ollut kiusaamiselle 0-toleranssi Espoossa. Koulut ovat vuosia tehneet hyvää työtä koulukiusaamisen vähentämiseksi ja kiusatuksi tulemisen luvut ovat kouluterveytustutkimuksen mukaan vähentyneet. Kiusaaminen on siirtynyt osin nuorten vapaa-aikaan ja some-maailmaan, Koulu on osa yhteiskuntaa ja lasten ja nuorten elämänpiiriä. Siksi Espoossa uusittiin koulukiusaamista ehkäisevä ohjelma peruskouluihin ja lukioon. Ei kiusaamiselle, yhdessä vahvaksi yhteisöksi -ohjelma otettiin käyttöön syksyllä 2020 ja siihen liittyviä koulutuksia ja toimintojen päivityksiä jatketaan keväällä ja syksyllä 2021.

Espoon lukiot ovat kilpailukykyisiä ja lukiokoulutukseen hakeudutaan aktiivisesti. Keväällä 2021 suomenkielisiin lukioihin on 2527 ensisijaista hakijaa, kun edellisvuonna hakijoita oli 2170. Aloituspaiikkoja kohden hakijoita on 1,28 (2020:1,19). Hakijamäärään vaikuttaa ikäluokan suuruuden lisäksi oppivelvollisuuden laajennus.

Lukioilla on ollut monipuoliset kansainväliset yhteydet, mutta koronatilanteen takia ulkomaan kursseja ei ole toteutettu. Kevään aikana on kuitenkin pidetty Shanghain opetusviraston kanssa (SMEC) etäkokous, jossa suunniteltiin yhteistyötä tulevaisuudessa. Tilaisuuteen osallistui rehtoreita molemmista kaupungeista. Kansainvälisyyttä suunnataan

tulevaisuudessa kotikansainvälisyyteen, etäyhteistyöhön ja Itämeren alueen yhteistyöhön.

Lukiokoulutuksessa on käynnissä useita kehittämishankkeita. Merkittävin hanke on *Espoon lukiot 2021 – parasta yhdessä oppimista ja hyvinvointia* (budjetti 579.000€). Hankkeessa on tavoitteena uudistaa Espoon lukiokoulutuksen rakenteita, toimintakulttuuria ja pedagogiikkaa valtakunnallisten uusien opetussuunnitelman perusteiden ja uudistuneen lukiolain pohjalta. Hanke päättyy kesällä 2021, ja uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön elokuussa 2021.

Elinvoima, kilpailukyky ja työllisyys

Espoon koulut ja lukiot hyödyntävät monipuolisesti yritystoiminnan ja kolmannen sektorin osaamista.

Perusopetuksessa tehdään yhteistyötä TAT'n kanssa yrityskylän toteuttamisessa ja kehittämisessä. Nuori yrittäjyys ry'n materiaaleja "pikku yrittäjät" ja "nuori yrittäjyys" hyödynnetään monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteutuksessa. Koululuokkia ohjataan osallistumaan Kehittämiskeskus Opinkirjon ja Nuori yrittäjyys ry'n yrittäjyyttä edistäviin kilpailuihin.

Lukioissa edistetään yrittäjyyskasvatusta ja työelämälähtöisyyttä. Usean kaupungin yhteistyönä toteutetaan Tunne työ - suunnittele ura -ESR-hanke. Hanke päättyy keväällä 2021, mutta siinä on luotu rakenteita yrittäjyys-/työelämäkasvatukseen toteuttamiseen tulevana vuosina. Lukiot hyödyntävät Nuori yrittäjyys ry:n ohjelmia sekä KYKY-toimintamallin mukaiseen koulujen ja yritysten yhteiskehittämistä. Lukioilla on myös omia yrittäjyyskursseja, ja osa toteuttaa myös Taloudellisen tiedotustoimiston TATin International Business – kurssseja. Metropolia-ammattikorkeakoulun kanssa on tarjottu tuotantotalouden kurssia.

Ympäristö, rakentaminen ja liikenne

Alkuvuodesta 2021 ei ole ollut yhtään hätävaihtoa. Kilon ja Tiistilän koulun väistöjä on suunniteltu ja valmisteltu. Lukuvuoden 2020 - 2021 alkaessa perusopetuksessa Karhusuon lisätilat sekä Keinumäen ja Pakankylän koulujen korjaukset valmistuivat. Meritorin koulun peruskorjaus valmistui loppuvuodesta 2020 ja koulu pääsi palaamaan Otaniemestä Espoonlahteen.

Talous, henkilöstö ja johtaminen

Suomenkielisen opetuksen toimintamenojen arvioidaan ylittävän talousarvion henkilöstökulujen osalta korona-avustuksen verran (4,2 milj. euroa), sekä oppivelvollisuuden laajentumisesta aiheutuvilla kustannuksilla (1,6 milj. euroa). Korona-avustukset perusopetukseen ja lukiokoulutukseen lisäävät tuloja vuodelle 2021 yhteensä 4,4 miljoonaa euroa yli talousarvion. Tulot täytyy ohjata koronan aiheuttaman oppimisvajeen paikkaamiseen ja tähän tarvittavaan lisähenkilöstöön. Näin ollen tavoitteena ollutta 1,5% säästöä henkilöstömenoissa ei saavuteta. Taloudessa noudatetaan Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelmaa.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 24.5. ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää 7.6. kokouksessaan, että vuoden 2021 talousarvion toiminnallisesta suunnitelmasta poiketen iltapäivähoitoa tarjotaan myös toisluokkalaisille syksyllä 2021. Sivistystoimen toimialajohtaja tarkentaa käyttösuunnitelman kohdennusta muusta toiminnasta säästyvien määrärahojen siirrolla Opetus- ja

varhaiskasvatuslautakunnan (/ Svenska Rum -lautakunnan) sitovuustasolla. Sitovuustason euromääräinen talousarvio kokonaisuudessaan säilyy tältä osin ennallaan.

Valtuustokauden tavoitteiden mukaan Espoossa johtaminen ja arki sujuvat. Vuoden 2020 Kunta10 tulokset on saatu käyttöön. Niiden mukaan suomenkielisen opetuksen (koulut ja virasto yhdessä) johtaminen on säilynyt mittausvuosina 2016, 2018 ja 2020 hyvällä tasolla (arvo yli 4). Myös työyhteisömittarit ovat hyvät. Työn mittarit ovat laskeneet ja niiden mukaan arki ei suju yhtä hyvin kuin ennen. Työn määrä on lisääntynyt yli sietokyvyn 47,6% mukaan. Vuonna 2016 näin ilmoitti 38,3% vastaajista. Työstressiä kokee 13,7%, 2016 9,6%. Asiakkaiden puolelta koetaan myös enemmän henkistä ja fyysistä uhkaa. Kuitenkin työ palkitsee useimpia edelleen ja työssä tunnetaan imua. Työnantajaa suositteli 2016 (89,5%), 2018 (84%) ja 2020 (83,7%) vastaajista.

Kevään 2021 aikana perusopetus toteutettiin pääsääntöisesti lähiopetuksena lukuun ottamatta muutamaa koulukohtaista karanteenitilannetta. 1.3.2021 valtioneuvosto päätti keväällä 2021 poikkeusoloista. Tämän seurauksena 26.3.2021 sivistystoimenjohtaja päätti yläkoululaisten siirtymisestä etäopetukseen. Etäopetus päätöstä muutettiin 12.4.2021 alkaen yläkoululaisten siirtyessä vuorottelumalliin, jossa yläkoulun oppilaat olivat vuorolla vuosiluokittain etä- ja lähiopetuksessa.

Perusopetuksessa oppilasmäärä on 30 272 oppilasta tilastopäivänä 20.9.2020. Määrä on kasvanut lukuvuoden aikana 10 oppilaalla lukuvuoden aikana tilastopäivästä 7.5.2021 tilanteeseen. Vuosi sitten vastaava lukuvuoden aikainen kasvu oli 133 oppilasta. Perusopetuksen oppilasmäärän ennustetaan kasvavan lukuvuodesta 2020-2021 lukuvuoteen 2021-2022 621 oppilaalla.

Syksyllä 2021 lukion opiskelijamäärä kasvaa noin 325 opiskelijalla edelliseen vuoteen verrattuna. Kasvu johtuu siitä, että syksyllä 2021 varataan opiskelupaikkoja 66%:lle perusopetuksen päättävistä nuorista (aiemmin 64 %). Myös aiempina vuosina opiskelijaottoa on lisätty.

Henkilöstömäärästä ja henkilötuottavuudesta ei saada tällä hetkellä vertailukelpoista tietoa aikaisempiin vuosiin verrattuna, koska HR-järjestelmä vaihtui. Tiedot raportoidaan osavuosikatsaus 2 yhteydessä.

Investointien arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Ensikertaisen kalustamisen määrärahojen toteuman ennustetaan painottuvan loppuvuoteen kohteiden valmistumisista ja kalusteiden pitkistä toimitusajoista johtuen.

Peruskoulu on saanut vuodelle 2021 avustuksia hankkeisiin yhteensä 7 023 240 €, joista suurimmat ovat Covid-19 (3 661 487 €) ja Tasa-arvo 8 (2 043 070 €). Perusopetuksen osalta hankkeita ja hakuvaiheessa olevia hankekokonaisuuksia on huhtikuun loppuun mennessä haku-, toteutus- tai suunnitteluvaiheessa 20 eri kokonaisuutta.

Lukio on saanut seuraavia avustuksia hankkeisiin: Espoon lukiot 2021 – parasta yhdessä oppimista ja hyvinvointia (ops-uudistus) (520 650 €); Lezhi 3.0. – iloa kiinan kielen opiskeluun! (10 000 €); Alueellinen tutorhanke (n. 40.000 €). Vuonna 2018 alkanut ESR-hanke Tunne työ - suunnittele ura – jatkuu kevään 2021 loppuun. Näiden lisäksi Espoon lukiokoulutus sai 1,2 M€ Covid19-avustusta, josta vuodelle 2021 on käytössä 895 000 euroa.

Ensimmäisen vuosineljänneksen aikana laskelmat oppivelvollisuuden laajentamisesta aiheutuvista kustannuksista ovat tarkentuneet, ja niiden perusteella valmistellaan lisätalousarviota syksyille 2021.

31 SUOMENKIELINEN OPETUS

1000 EUR

Tilinimi	Muutettu TA 2021	Ennuste 4/2021	Toteuma 4/2021	Toteuma-% 2021
Myyntituotot, ulkoiset	0	70	70	
Maksutuotot, ulkoiset	1 500	1 372	362	24,1 %
Tuet ja avustukset, ulkoiset	7 213	11 527	11 672	161,8 %
Vuokratuotot, ulkoiset				
Muut tuotot, ulkoiset	0	118	118	
TOIMINTATULOT, ULKOISET	8 713	13 087	12 222	140,3 %
Henkilöstökulut	-192 190	-196 390	-61 606	32,1 %
Palvelujen ostot, ulkoiset	-30 270	-30 270	-12 213	40,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-7 951	-9 551	-1 484	18,7 %
Avustukset, ulkoiset	-2 816	-2 816	-1 209	42,9 %
Vuokrat, ulkoiset	-2 859	-2 859	-272	9,5 %
Muut kulut, ulkoiset	-2 784	-2 784	-97	3,5 %
TOIMINTAMENOT, ULKOISET	-238 870	-244 670	-76 881	32,2 %
Toimintatulot, sisäiset	3 500	3 500	641	18,3 %
Toimintamenot, sisäiset	-129 529	-129 529	-43 266	33,4 %
Tulot yhteensä	12 213	16 587	12 863	105,3 %
Menot yhteensä	-368 399	-374 199	-120 147	32,6 %
TOIMINTAKATE	-356 186	-357 612	-107 284	30,1 %
INVESTOINNIT, EKA-RAHA	-2797	-2797	-195	7,0 %

311 JOHTO JA KEHITTÄMINEN

1000 EUR

Tilinimi	Muutettu TA 2021	Ennuste 4/2021	Toteuma 4/2021	Toteuma-% 2021
Myyntituotot, ulkoiset	0	22	22	
Tuet ja avustukset, ulkoiset	0	152	152	
TOIMINTATULOT, ULKOISET	0	174	174	
Henkilöstökulut	-8 705	-8 705	-2 688	30,9 %
Palvelujen ostot, ulkoiset	-623	-623	-110	17,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-72	-72	-14	19,0 %
Vuokrat, ulkoiset	0			
Muut kulut, ulkoiset	-26	-26	0	1,3 %
TOIMINTAMENOT, ULKOISET	-9 426	-9 426	-2 812	29,8 %
Toimintatulot, sisäiset	0	0	0	
Toimintamenot, sisäiset	-13 344	-13 344	-4 877	36,5 %
Tulot yhteensä	0	174	174	
Menot yhteensä	-22 770	-22 770	-7 689	33,8 %
TOIMINTAKATE	-22 770	-22 596	-7 515	33,0 %

312 PERUSKOULUT				1000 EUR
Tilinimi	Muutettu TA 2021	Ennuste 4/2021	Toteuma 4/2021	Toteuma-% 2021
Myyntituotot, ulkoiset	0	48	48	
Maksutuotot, ulkoiset	1 500	1 372	362	24,1 %
Tuet ja avustukset, ulkoiset	7 013	10 513	10 511	149,9 %
Vuokratuotot, ulkoiset				
Muut tuotot, ulkoiset	0	80	80	
TOIMINTATULOT, ULKOISET	8 513	12 013	11 001	129,2 %
Henkilöstökulut	-157 702	-161 202	-51 048	32,4 %
Palvelujen ostot, ulkoiset	-24 892	-24 892	-10 880	43,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-7 049	-7 049	-1 325	18,8 %
Avustukset, ulkoiset	-2 816	-2 816	-1 209	42,9 %
Vuokrat, ulkoiset	-2 065	-2 065	-26	1,3 %
Muut kulut, ulkoiset	-2 484	-2 484	-83	3,3 %
TOIMINTAMENOT, ULKOISET	-197 008	-200 508	-64 571	32,8 %
Toimintatulot, sisäiset	3 500	3 500	641	18,3 %
Toimintamenot, sisäiset	-103 537	-103 537	-34 483	33,3 %
Tulot yhteensä	12 013	15 513	11 642	96,9 %
Menot yhteensä	-300 544	-304 044	-99 054	33,0 %
TOIMINTAKATE	-288 531	-288 531	-87 411	30,3 %

313 LUKIOT				1000 EUR
Tilinimi	Muutettu TA 2021	Ennuste 4/2021	Toteuma 4/2021	Toteuma-% 2021
Myyntituotot, ulkoiset	0			
Maksutuotot, ulkoiset	0	0	0	
Tuet ja avustukset, ulkoiset	200	862	1 008	504,1 %
Vuokratuotot, ulkoiset				
Muut tuotot, ulkoiset	0	38	38	
TOIMINTATULOT, ULKOISET	200	900	1 046	523,1 %
Henkilöstökulut	-25 782	-26 482	-7 870	30,5 %
Palvelujen ostot, ulkoiset	-4 755	-4 755	-1 222	25,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-830	-2 430	-146	17,5 %
Avustukset, ulkoiset				
Vuokrat, ulkoiset	-794	-794	-246	31,0 %
Muut kulut, ulkoiset	-274	-274	-14	5,1 %
TOIMINTAMENOT, ULKOISET	-32 436	-34 736	-9 498	29,3 %
Toimintatulot, sisäiset	0	0	0	
Toimintamenot, sisäiset	-12 649	-12 649	-3 907	30,9 %
Tulot yhteensä	200	900	1 046	523,1 %
Menot yhteensä	-45 084	-47 384	-13 404	29,7 %
TOIMINTAKATE	-44 884	-46 484	-12 358	27,5 %